

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců JUDr. Naděždy Řehákové a Mgr. Martina Kříže v právní věci žalobce: Ing. J. N., proti žalovanému : Ministerstvo obrany, sekce personální, odbor platové politiky a sociálního zabezpečení, se sídlem Praha 6, nám. Svobody 471/27, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18.3.2011, č.j.: 421/3-1044-2/2001-7542,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí Vojenského úřadu sociálního zabezpečení (dále jen vojenský úřad) ze dne 2.2.2011, sp.zn. 775421/708-44 o úpravě výsluhového příspěvku od 1.1.2011 (dále též prvostupňové rozhodnutí), a prvostupňové správní rozhodnutí v plném rozsahu potvrzeno.

Žalobce v podané žalobě namítal, že mu byl vojenským úřadem rozhodnutím ze dne 31.1.2002, č.j. 560117/1155/708-5 od 1.12.2001 přiznán výsluhový příspěvek ve výši 15 071,- Kč včetně všech zvýšení. Oznámením téhož úřadu ze dne 15.12.2010 mu byl s účinností od 1.1.2011 zvýšen výsluhový příspěvek o 1,95% (339,- Kč) na 17 712,- Kč. Zároveň byl upozorněn, že na základě novely zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen zákon o daních z příjmů) podléhá z účinností od 1.1.2011 výplata výsluhového příspěvku srážkové dani ve výši 15% s tím, že srážku daně a její odvod příslušnému finančnímu úřadu provádí plátce výsluhového příspěvku. Dne 27.1.2011 (doručeno 31.1.2011) žalobce požádal

vojenský úřad o doplacení dlužné částky výsluhového příspěvku a vydání rozhodnutí. Poukázal na ust. § 143 odst. 10 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání (dále jen zákon o vojácích z povolání), podle kterého výsluhové náležitosti náleží za podmínek platných ke dni zániku služebního poměru vojáka. Žalobce tvrdil, že přiznaný výsluhový příspěvek je chápán jako majetkové právo podle rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva (dále jen ESLP) ve smyslu rozsudku ze dne 22.11.2002 ve věci *Bucheň versus Česká republika* a nelze ho jakýmkoliv způsobem v budoucnu snižovat. Dopisem ze dne 2.2.2011 vojenský úřad žalobci sdělil, že vzhledem k ust. § 36 odst. 2 písm. v) a § 38d zákona o daních z příjmů nelze jeho žádosti vyhovět, neboť vojenskému úřadu nepřislouší posuzovat jednotlivá ustanovení zákona ve vztahu k Ústavě ČR, Listině lidských práv a svobod (dále jen Listina) či jiných právních norem, včetně právních norem a judikátů EU. Současně vojenský úřad prvostupňovým rozhodnutím upravil výši žalobcova výsluhového příspěvku o 339,- Kč na částku 17 712,- Kč měsíčně, současně však ve výrokové části rozhodnutí uvedl, že od 1.1.2011 podléhá výsluhový příspěvek 15% zvláštní sazbě daně podle § 36 odst. 2 písm. v) zákona o daních z příjmů, která v jeho případě činí 2 056,- Kč (správně má být uvedeno 2 656,- Kč) měsíčně, shodně s oznámením ze dne 15.12.2010. Žalobcovy námitky, v nichž uplatnil absenci zmínky o ust. § 143 odst. 10 zákona o vojácích a namítal nepřipustnost retroaktivity, spočívající v aplikaci novely zákona o daních z příjmů na rozhodnutí o přiznání výsluhového příspěvku za původní právní úpravy, kdy se na takoveto výsluhové příspěvky žádné zdanění nevztahovalo a kde rovněž uvedl, že oznámením o zvýšení výsluhového příspěvku a odůvodněním námitkami napadeného prvostupňového rozhodnutí dochází naopak k nezákonnému snížení žalobcova výsluhového příspěvku, žalovaný zamítl. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný mimo jiné uvedl, že vojenský úřad o dani nerozhoduje, neboť je podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen daňový řád) pouze daňovým subjektem, nikoliv správcem daně a realizuje tak pouze rozhodnutí státu srážet od 1.1.2011 daň. Dále citoval rozhodnutí č. 11/1992 Sb. usnesení a nálezů Ústavního soudu ČSFR, dle kterého je věcí státu, aby v zájmu zabezpečení svých funkcí rozhodl, že určité skupině poskytne méně výhod než jiné. Podle žalovaného je smyslem § 143 odst. 10 zákona o vojácích upravit postup, kdy v průběhu platnosti tohoto zákona dojde jeho novelizacemi ke změnám v úpravě podmínek pro přiznání výsluhového příspěvku, tedy určující pravidlo, za jakých podmínek v té, které situaci výsluhový příspěvek náleží. Podle žalovaného jsou podmínkami platnými v době zániku služebního poměru míněny základní zákonné podmínky nezbytné pro vznik nároku na dávku. Dále je zde citovaná pasáž z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS) ze dne 1.4.2004, ve věci sp.zn. A 31/2001. Žalovaný v odůvodnění rovněž uvedl, že hodlal-li by zákonodárce odlišit výsluhové příspěvky, které byly přiznány před tímto datem a nepodrobovat je zdanění, učinil by tak přímo v zákoně, např. příslušným přechodným ustanovením. Podle žalobce by správní orgány obou stupňů měly ctít zákon, neboť jejich postupem došlo k nesprávné aplikaci zákona. Měl za to, že žalovaným rozhodnutím byly pouze povrchně vypořádány jeho námitky, předně námitka nepřipustnosti retroaktivity. K tomu žalobce poukázal na znění ust. § 143 odst. 10 zákona o vojácích s tím, že žalovaným citovaný náález Ústavního soudu uvádí rovněž, že v právním státě má být požadavek legitimního očekávání a právní jistoty dodržován a nesmí být postupováno libovolně. Podle žalobce nebylo záměrem zákonodárce libovolně měnit již jednou stanovené podmínky při zániku služebního poměru. K tomu poukázal na náález Ústavního soudu sp.zn. Pl.ÚS 9/95 a důvodovou zprávu k zákonu o vojácích. Z toho dovozoval, že zákon o vojácích byl přijat již za účinnosti zákona o daních z příjmů a měl-li by zákonodárce v úmyslu zdaňovat výsluhové příspěvky a takto je postavit na roveň výdělkům ze závislé činnosti, případně přijmout z podnikatelské činnosti, učinil by tak krátce po, případně současně, s přijetím zákona o vojácích, případně sice později, avšak bez dotčení již dříve přiznaných výsluhových příspěvků. K tomu dále poukázal na náález Ústavního soudu sp.zn. 503/06.

Citoval znění ust. § 131 zákona o vojácích a tvrdil, že změna podstatných náležitostí demokratického právního státu je nepřipustná a výkladem právních norem nelze oprávnit odstranění nebo ohrožení jeho základu.

Žalobce žádal, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uváděl obdobně jako v odůvodnění svého rozhodnutí. K poukazu žalobce na rozsudek ESLP ve věci Bucheň proti ČR konstatoval, že soud se v této věci zabýval otázkou nestejného postavení propuštěných vojáků s tím, že úsilí při hledání zaměstnání není důvodem k ospravedlnění rozdílu mezi osobami nacházejícími se v obdobných situacích: K tomu uvedl, že takový případ na žalobce ale nedopadá. K nesprávné interpretaci § 143 odst. 10 zákona o vojácích z povolání měl za to, že jej nesprávně interpretuje právě žalobce. K tomu poukázal na rozsudek NSS ze dne 1.4.2004, č.j. 5A 31/2001. Uváděl, že podmínkami platnými v době zániku služebního poměru jsou míněny základní zákonné podmínky, které jsou taxativně stanoveny v jednotlivých ustanoveních části osmé zákona o vojácích a jejich splnění je nezbytné pro vznik nároku na dávku – přiznání dávky, tedy např. délka do vytrvání služebního poměru, způsob zjišťování průměrného měsíčního hrubého příjmu, procentní zvýšení za jednotlivé roky služby či důvody skončení služebního poměru. K tvrzení žalobce, že správní orgány mají přihlížet ke všem právním předpisům, které se na věc vztahují, žalovaný uvedl, že pouze zákon o vojácích je právním předpisem, který stanoví podmínky, při jejichž splnění výsluhové náležitosti náleží. Ust. § 142 odst. 4 zákona o vojácích se vztahuje pouze k organizaci a řízení ve věci výsluhových náležitostí a jejich výplaty, přičemž zvláštními předpisy jsou míněny zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění a zákon 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). Mezi podmínky, které platily v době zániku služebního poměru žalobce a byly rozhodné pro vznik nároku na výsluhový příspěvek, nelze proto v žádném případě zařadit skutečnost, že v době před 1.1.2011 byly výsluhové náležitosti osvobozeny od daně z příjmů. Žalovaný dále tvrdil, že se vyjádřil ke všem námitkám, které žalobce proti prvoinstančnímu rozhodnutí uplatnil. Žalovaný zdůraznil, že vůči žalobci není v pozici orgánu veřejné moci, které by autoritativně rozhodoval o právech a povinnostech žalobce, neboť k tomu jsou příslušné pouze orgány daňové zprávy. Žalovaný proto nemohl vypořádat další námitky napadající zdanění výsluhových příspěvků, které se neopírají o zákon o vojácích. Žalovaný přezkoumal námitky proti prvostupňovému rozhodnutí ve smyslu ust. § 142 odst. 4 zákona o vojácích ve spojení s § 88 odst. 4 věta poslední zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, podle něhož orgán sociálního zabezpečení přezkouvává rozhodnutí, proti němuž byly podány námitky v plném rozsahu; není přitom vázán podanými námitkami.

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Podstatou sporu je posouzení zákonnosti výkladu ust. § 143 odst. 10 o vojácích z povolání a postupu správních orgánů obou stupňů při aplikaci ust. § 36 odst. 2 písm. v) zákona o daních z příjmů, tj. dopadu zvláštní sazby daně z příjmů na výsluhový příspěvek žalobce s účinností od 1.1.2011.

Podle ust. § 131 zákona o vojácích stát poskytuje s přihlédnutím k náročnosti služby vojáka, v závislosti na době trvání služebního poměru a důvodech jeho zániku, výsluhové náležitosti, kterými jsou výsluhový příspěvek, odbytné, odchodné a úmrtné.

Podle ust. § 137 zákona o vojácích v rozhodném znění výsluhový příspěvek se zvyšuje stejným způsobem a ve stejných termínech jako procentní výměra důchodů z důchodového pojištění podle zvláštních předpisů o zvyšování důchodů, přičemž zvýšení výsluhového příspěvku činí polovinu procentního zvýšení důchodů z důchodového pojištění.

Podle ust. § 143 odst. 10 téhož zákona výsluhové náležitosti náleží za podmínek platných ke dni zániku služebního poměru vojáka.

Podle ust. § 88 odst. 1, 3, 4 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení v rozhodném znění proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v § 3 odst. 3 písm. b) a d) až f) ve věcech důchodového pojištění lze jako řádný opravný prostředek podat písemné námitky do 30 dnů ode dne jeho oznámení účastníku řízení. (3) Námitky se podávají orgánu sociálního zabezpečení, který rozhodnutí vydal. Námitky musí obsahovat stejné náležitosti jako odvolání podané podle § 82 správního řádu. (4) Orgán sociálního zabezpečení rozhodne o námitkách ve lhůtách stanovených podle § 71 správního řádu; tyto lhůty počínají běžet dnem doručení námitek orgánu sociálního zabezpečení, který je příslušný k rozhodnutí o námitkách. Závisí-li rozhodnutí o námitkách na posouzení zdravotního stavu (§ 8 odst. 9), prodlužují se lhůty podle věty první o 60 dnů. Orgán sociálního zabezpečení přezkoumává rozhodnutí, proti němuž byly podány námitky, v plném rozsahu; není přitom vázán podanými námitkami.

Podle ust. § 36 odst. 2 písm. v) zákona o daních z příjmů v rozhodném znění zvláštní sazba daně z příjmů plynoucích ze zdrojů na území České republiky pro poplatníky uvedené v § 2 a 17, pokud není v odstavci 1 stanoveno jinak, činí 15 %, a to z výsluhového příspěvku a odbytného u vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů.

Podle ust. § 38d odst. 1,3 téhož zákona (1) daň se vybírá srážkou z příjmů včetně záloh, pokud jejich poskytování není v rozporu se zvláštním právním předpisem, na které se vztahuje zvláštní sazba daně podle § 36. Srážku je povinen provést plátcе daně, s výjimkou uvedenou v odstavci 2, při výplatě, poukázání nebo připsání úhrady ve prospěch poplatníka, avšak u příjmů uvedených v § 22 odst. 1 písm. c), f) a g) bodech 1, 2, 5, 6 a 12 a u úroků a jiných výnosů z poskytnutých půjček a z poskytnutých úvěrů, plynoucích poplatníkům uvedeným v § 2 odst. 3 a § 17 odst. 4, nejpozději v den, kdy o závazku účtuje v souladu se zvláštním právním předpisem. (3) Plátcе daně je povinen sraženou daň odvést svému místně příslušnému správci daně do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém byl povinen provést srážku podle odstavců 1 a 2. Pokud je plátcе povinen podat podle tohoto zákona nebo zvláštního právního předpisu daňové přiznání v průběhu zdaňovacího období, je povinen sraženou daň odvést svému místně příslušnému správci daně nejpozději do termínu pro podání tohoto daňového přiznání. Tuto skutečnost s výjimkou příjmů podle § 6 odst. 4 týkající se pouze zahraničních subjektů je současně povinen oznámit správci daně v hlášení. Srážka daně se provádí ze základu daně stanoveného podle § 36.

Podle ust. § 1 písm. b) nařízení vlády č. 281/2010 Sb., o zvýšení důchodů v roce 2011 v rozhodném znění (dále jen nařízení vlády) důchody starobní, invalidní, vdovské, vdovecké

a sirotčí přiznané před 1. lednem 2011 se zvyšují od splátky důchodu splatné po 31. prosinci 2010 tak, že procentní výměra důchodu se zvyšuje o 3,9 % procentní výměry důchodu, která náleží ke dni, od něhož se procentní výměra zvyšuje.

Podle ust. § 2 téhož nařízení základní výměry důchodů přiznávaných po 31. prosinci 2010, uvedené v § 33 odst. 1, § 41 odst. 1, § 51 odst. 1 a § 53 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, činí 2 230 Kč měsíčně.

Podle ust. § 4 téhož nařízení toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2011.

Mezi účastníky je nesporné, že byl prvostupňovým rozhodnutím žalobci upraven od 1.1.2011 výsluhový příspěvek na částku 17 712,- Kč měsíčně, neboť podle nařízení vlády a ust. § 137 zákona o vojácích byl výsluhový příspěvek žalobci zvýšen o 339 Kč (tj. o 1,95% z 17 373,- Kč), o čemž byl žalobce vyrozuměn „oznámením“ ze dne 15.12.2010, sp.zn. 560417/1155/708 v souladu s § 86 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Na základě žádosti žalobce ze dne 27.1.2011, došlé vojenskému úřadu 31.1.2011, vydal vojenský úřad podle § 86 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení prvostupňové rozhodnutí, ve kterém uvedl měsíční výši výsluhového příspěvku po jeho zvýšení o 1,95% podle citovaného nařízení vlády, tj. o 339 Kč, a dále částku, která odpovídá 15% zvláštní sazby daně ze zvýšeného výsluhového příspěvku (tj. 2 656,- Kč) a také měsíční výši výsluhového příspěvku po zdanění, která žalobci náleží k výplatě od 1.1.2011, tj. 15 056,- Kč. Žalobce s prvostupňovým správním rozhodnutím nesouhlasil a uplatnil námitky obdobné jako v podané žalobě. V námitkovém řízení bylo zjištěno, že žalobce byl propuštěn ze služebního poměru vojáka z povolání dne 30.11.2001. Od 1.12.2001 mu byl rozhodnutím vojenského úřadu ze dne 31.1.2002, č.j. 560417/1155/708-5 přiznán výsluhový příspěvek v částce 15 071,- Kč měsíčně, který byl následně zvyšován v souladu s § 137 zákona o vojácích stejným způsobem a ve stejných termínech jako procentní výměra důchodů, přičemž zvýšení výsluhového příspěvku činilo polovinu procentního zvýšení důchodů. Po všech těchto zvýšeních činil výsluhový příspěvek žalobce k 31.12.2010 částku 17 373,- Kč měsíčně. O námitkách rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím, v němž námitky odmítl s poukazem na skutečnost, že od 1.1.2011 nabyl účinnosti zákon č. 346/2010 Sb., kterým se mění zákon o daních z příjmů tak, že se doplňuje ust. § 36 odst. 2 zákona o daních z příjmů o písm. v). Podle tohoto zákonného ustanovení podléhá patnáctiprocentní zvláštní sazbě daně výsluhový příspěvek a odbytné vojáků z povolání. Podle ust. § 38d odst. 1 zákona o daních z příjmů se pak daň vybírá srážkou z příjmu, kterou je povinen provést její plátce. Podle odst. 3 citovaného ustanovení je poté plátce daně povinen odvést nesraženou daň místně příslušnému správci daně ve stanové lhůtě. Podle žalovaného tak byl vojenský úřad povinen jako plátce výsluhového příspěvku provést od 1.1.2011 z vypláceného výsluhového příspěvku srážku 15% daně, která u žalobce činí 2 656,- Kč (tj. 15% z 17 712,- Kč). Po snížení o tuto zvláštní sazbu daně tak náleží žalobci k výplatě od 1.1.2011 výsluhový příspěvek ve výši 15 056,- Kč měsíčně. Žalovaný uvedl, že o této skutečnosti byl žalobce informován prvoinstančním rozhodnutím vojenského úřadu. Ten, jako orgán sociálního zabezpečení, však o dani nerozhoduje, neboť je ve smyslu daňového řádu pouze daňovým subjektem (plátcem daně), nikoliv správcem daně, který je oprávněn rozhodovat v daňovém řízení. Prvostupňovým rozhodnutím se však výsluhový příspěvek přiznání žalobci nesnížil, orgán sociálního zabezpečení pouze realizuje rozhodnutí státu srážet z výsluhového příspěvku daň od 1.1.2011. K tomu žalovaný poukázal na rozhodnutí Ústavního soudu ČSFR č. 11/1992 Sb., podle něhož „je věci státu, aby v zájmu zabezpečení svých funkcí rozhodl, že určité skupině poskytne méně výhod jako jiné“. K aplikaci ust. § 143 odst. 10 zákona o vojácích žalovaný konstatoval, že smyslem tohoto zákonného ustanovení je

upravit postup pro situaci, kdy v průběhu platnosti zákona o vojácích dojde novelizacemi ke změnám v úpravě podmínek pro přiznání výsluhového příspěvku. K tomu poukázal na názor NSS ve věci sp.zn. 5A 31/2001 a tvrdil, že ust. § 143 odst. 10 zákona o vojácích se tedy vztahuje pouze na nově přiznávané výsluhové náležitosti. Podle žalovaného novela zákona o daních z příjmů realizovala úmysl zákonodárce podrobit zdanění veškeré částky výsluhových příspěvků vyplacené po 1.1.2011, nikoliv pouze část, o kterou byl výsluhový příspěvek od 1.1.2011 zvýšen. Hodlal-li by zákonodárce odlišit výsluhové příspěvky, které byly přiznány před tímto datem a nepodrobovat je zdaněním, učinil by tak přímo v zákoně např. příslušným přechodným ustanovením.

Žalobní námitky nejsou důvodné. Jak vyplývá z ust. § 143 odst. 10 zákona o vojácích, výsluhové náležitosti náleží za podmínek platných ke dni zániku služebního poměru vojáka. Při výkladu tohoto ustanovení soud plně odkazuje na stanovisko NSS ve věci sp.zn. 5A 31/2001, kde se mimo jiné uvádí *„Citované ustanovení je samozřejmě nedílnou součástí zákona č. 221/1999 Sb. avšak soud má za to, že se vztahuje pouze na nově přiznávané výsluhové náležitosti. Jazykovým a systematickým výkladem předmětné právní úpravy je zřetelně dovoditelné, že u daného zákonného ustanovení nejde o úpravu retroaktivní, nýbrž jde o úpravu tzv. prospektivní, tedy o úpravu směřující od účinnosti daného zákona „vpřed“. Pokud by mělo jít o úpravu retroaktivní, bylo by třeba takový záměr slovně vyjádřit zcela jinak, přičemž takovýto případný záměr by zřejmě měl být dovoditelný již z konstrukce přechodných ustanovení předmětného zákona. Proto je Nejvyšší správní soud toho názoru, že při výkladu citovaného ustanovení je třeba přisvědčit nikoliv žalobci, ale žalovanému, který dané ustanovení vykládá tak, že toto ustanovení se vztahuje na výsluhové příspěvky přiznávané počínaje účinností zákona č. 221/1999 Sb. Jeho normativní význam, jak lze dovodit ze zaměření a účelu dané úpravy, přitom souvisí s tím, že v průběhu platnosti zákona č. 221/1999 Sb. může jeho novelizacemi docházet mj. ke změnám v úpravě podmínek pro přiznání výsluhového příspěvku, a proto je třeba, aby zákonná úprava obsahovala určující pravidlo pro to, za jakých podmínek vždy v té které situaci (v době platnosti zákona č. 221/1999 Sb.) náleží výsluhový příspěvek.*

Soud proto přisvědčuje žalovanému v posouzení ust. § 143 odst. 10, podle něhož zákon obsahuje určující pravidlo pro to, za jakých podmínek v té, které situaci výsluhový příspěvek náleží, přičemž těmito podmínkami platnými v době zániku služebního poměru jsou míněny základní zákonné podmínky, jejichž naplnění je nezbytné pro vznik nároku na dávku – přiznání dávky, tedy např. délka doby trvání služebního poměru, způsob zjišťování průměrného měsíčního hrubého příjmu, procentní zvýšení za jednotlivé roky služby či důvody skončení služebního poměru, přičemž mezi podmínky, které platily v době zániku služebního poměru žalobce a byly tak ve smyslu § 143 odst. 10 zákona o vojácích rozhodné pro vznik jeho nároku na výsluhový příspěvek. Jednou přiznaný výsluhový příspěvek tedy nelze bývalému vojákovu odejmout jen z toho důvodu, že zákon následně např. prodloužil dobu trvání služebního poměru nutnou pro vznik nároku na výsluhový příspěvek nebo např. snížit z tohoto důvodu, že následně bude stanoveno, že určité složky příjmu se při výpočtu výše výsluhového příspěvku nezohledňují. Jde tedy o podmínky vzniku nároku na výsluhový příspěvek, nejde o však o podmínky jeho vyplácení a valorizace (změny způsobu valorizace se přitom týkal shora citovaný rozsudek NSS) a nemůže tedy jít ani o otázku zdanění tohoto výsluhového příspěvku. Ust. § 143 odst. 10 zákona o vojácích z uvedených důvodů nemohlo být a nebylo překážkou pro zdanění výsluhového příspěvku žalobce, přičemž ani ze znění zákona o daních z příjmů nevyplývá, že by zdanění podléhala jen část výsluhového příspěvku, která odpovídá valorizaci po 1.1.2011, jak žalobce tvrdí.

Pokud v této souvislosti žalobce poukazoval na nezákonnost postupu žalovaného, který měl přihlídnout ke všem právním předpisům při svém rozhodování, je třeba k tomu uvést, že zákon o vojácích je jediným právním předpisem, který stanoví podmínky, při jejichž splnění výsluhové náležitosti vojákovi náleží. Ust. § 142 odst. 4 zákona o vojácích pak odkazuje v oblasti organizace a řízení o výsluhových náležitostech a jejich výplatu na ustanovení zvláštních právních předpisů, jimiž jsou zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění a zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Uvedené zákonné předpisy se však *týkají organizace a řízení* o výsluhových náležitostech, nezakotvují podmínky, jejichž splnění je nutné pro vznik nároku na dávku. Z průběhu správního řízení ani odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů nevyplývá, že by správní orgány popíraly, jak žalobce tvrdí, přiznaný výsluhový příspěvek jako jeho majetkové právo ve smyslu rozhodnutí ESLP ve věci Bucheň proti ČR. Je třeba si uvědomit, že v této věci ESLP hodnotil nestejně postavení propuštěných vojáků a dospěl k závěru, že úsilí při hledání zaměstnání není důvodem k ospravedlnění rozdílu mezi osobami nacházejícími se v obdobných situacích. Tak tomu, ale v projednávané věci žalobce nebylo a rozsudek ESLP Bucheň proti ČR tak na žalobcovu věc nelze zohlednit.

Soud rovněž neshledal opodstatněné žalobní tvrzení, že by se žalovaný pouze povrchně vypořádal s uplatněnými námitkami. Je tomu právě naopak, neboť žalovaný v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí po shrnutí skutkového stavu vymezil, s čím žalobce v námitkách nesouhlasil, uvedl, co bylo v průběhu námitkového řízení zjištěno a zaujal stanoviska k jednotlivým námitkovým bodům, zejména k ust. § 143 odst. 10 zákona o vojácích, které žalobce i v žalobě akcentoval. Vypořádal se také s tvrzením žalobce, že postup vojenského úřadu ohledně zaslaného „oznámení“ ze dne 15.12.2010 byl v rozporu s § 86 odst. 2 o organizaci a provádění sociálního zabezpečení kdy, byť stručně, ale výstižně a zcela srozumitelně, popsal, že uvedené zákonné ustanovení neurčuje, co musí a co nesmí oznámení o zvýšení vyplácených dávek obsahovat a dále, že uvedené oznámení, resp. Upozornění, sloužilo pouze jako informace pro poživatele výsluhových příspěvků. Žalovaný rovněž zdůraznil, že v případě srážky daně z vypláceného výsluhového příspěvku není správcem daně, tedy orgánem veřejné moci, který by autoritativně rozhodoval o právech a povinnostech žalobce. Těmi jsou pouze příslušné orgány daňové správy. K tomu soud poukazuje na rozsudek zdejšího soudu ve věci sp. zn. 10 Ad 11/2011 ve spojení s rozsudkem NSS ze dne 29.8.2013, č.j. 4Ads 65/2013-23, z nichž k výkladu ust. § 143 odst. 10 nad rámec shora uvedeného vyplynulo, že výše výsluhového příspěvku není neměnná. Výsluhový příspěvek se v průběhu času mění vlivem valorizací (srovnej § 137 zákona o vojácích), výplatu výsluhového příspěvku ovlivňuje také výše případného starobního nebo invalidního důchodu toho, kterého vojáka (srovnej § 134 citovaného zákona). Ustanovení § 143 odst. 10 zákona o vojácích se tudíž může vztahovat pouze na podmínky pro vznik nároku na výsluhový příspěvek; pokud by se mělo uplatnit také ve vztahu k jeho výši nebo k rozsahu, v jakém je vyplácen, ztratila by ust. § 134 a § 137 zákona o vojácích smysl, neboť valorizace i úprava příspěvků v souvislosti s výplatou důchodu představují změnu oproti stavu, který existoval v okamžiku zániku služebního poměru. Z toho je zjevné, že slovní spojení „podmínky platné ke dni zániku služebního poměru vojáka“ zahrnuje toliko základní předpoklady pro přiznání výsluhového příspěvku a nefixuje výši tohoto příspěvku k datu zániku služebního poměru, neboť výše příspěvku je proměnlivá. Tím spíše pak předmětné ustanovení nemůže mít dopad na problematiku zdanění výsluhového příspěvku, který rozhodně nepatří mezi podmínky pro vznik nároku a jenž ani není upraven v zákoně o vojácích. Ustanovení § 143 odst. 10 zákona o vojácích proto nepředstavuje překážku pro budoucí zdanění výsluhových příspěvků přiznaných v době, kdy byly výsluhové náležitosti osvobozeny od daně z příjmu.

Žalobce dále vznesl námitky porušení principu zákazu retroaktivity v tom, že mu je daněn výsluhový příspěvek, jenž mu byl přiznán v době, kdy byl od daně osvobozen. I v této věci zaujal NSS ve shora citovaném rozsudku právní názor, se kterým se zdejší soud ztotožňuje, a sice, že je třeba rozlišovat mezi tzv. pravou a nepravou retroaktivitou. Vzal přitom v úvahu nálezy Ústavního soudu ve věci sp.zn. Pl.ÚS9/95, na který žalobce rovněž poukazoval, a dále usnesení Ústavního soudu pod číslem 16/1996, podle kterých „je ostatně věcí státu stanovit podmínky, za kterých zvýhodňuje určitou skupinu osob, to ovšem za předpokladu, že tak činí ve veřejném zájmu a pro veřejné blaho. Ve veřejném zájmu nepochybně je prosazování principu demokracie a lidských práv, stejně tak naopak nepochybně není ve veřejném zájmu zvýhodňování činností osob, které (ať přímo nebo nepřímo) byly potlačovány lidských práv a demokratického systému a sloužily upevňování politického systému od totalitního“. A dále „aby se jednalo o retroaktivitu, musel by zákon odejmout (resp. zrušit) nárok na výsluhový příspěvek zpětně ke dni jeho přiznání, přičemž by již vyplacené částky musely být vráceny. Napadené zákony (pozn. jednalo se o věc návrhu na zrušení zákona č. 34/1995, kterým se doplňuje zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků ve zněních pozdějších předpisů) výslovně stanoví, že nesplňuje-li příslušná osoba nově upravené podmínky pro přiznání příspěvků za službu nebo splňuje-li podmínky pro přiznání příspěvku v nižší částce, sníží se ode dne účinnosti zákona tyto příspěvky na výši odpovídající zápočtu doby zaměstnání nebo se jeho výplata zastaví. Oba zákony tady zcela jednoznačně stanoví svou účinnost do budoucna a jsou z tohoto hlediska v souladu s ústavním pořádkem České republiky“. Žalobce považoval za retroaktivní účinky zákona č. 346/2010 Sb., který novelizoval příslušná ustanovení zákona o daních z příjmů, takže doplnil do ust. § 36 odst. 2 upravujícího zvláštní sazbu daně ve výši 15%, nové písmeno v, jenž je zvláštní sazbou daně zdaňující výsluhové příspěvky a odbytné u vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů. Podle stanoviska NSS toto zdanění nebylo zavedeno zpětně, ale do budoucna od okamžiku účinnosti zákona. Nejedná se tak o nepřípustnou pravou retroaktivitu, ale o retroaktivitu nepravou, která představuje jedno z možných a přípustných řešení situací vznikajících v souvislosti se změnami právní úpravy. Tomu odpovídá i důvodová zpráva k zákonu č. 346/2010, v níž se uvádí „z důvodu snížení schodku rozpočtu veřejných financí a v souladu s navazující reformou veřejných financí se navrhuje zrušit osvobození některých výsluhových náležitostí u bývalých vojáků z povolání. Konkrétně jde o výsluhový příspěvek a odbytné (§ 131 a násl. zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání) a dále o obdobná plnění poskytovaná bývalým příslušníkům bezpečnostních sborů podle zákona č. 361/2003. Jedná se o nesystémové daňové výhody, které byly převzaty z dřívějších právních předpisů o zdaňování mez a byly platné v době svého vzniku. Tyto příjmy budou nově výlučně zdaňovány (obdobně jako důchody a penze), jako tzv. ostatní příjmy podle § 10 zákona a v tomto případě srážkou zvláštní sazbou daně ve výši 15%“. Podle NSS z uvedeného textu jednoznačně vyplývá, že zdanění se nevztahuje k částkám vyplaceným před účinností zákona č. 346/2010 Sb., ale pouze k částkám určeným k výplatě po 1.1.2011. Právní úprava tudíž nepůsobí zpětně, nýbrž do budoucnosti. Otázka zdanění určitých příjmů a jeho rozsahu je výhradně politickou záležitostí. Zavedení daně se sazbou 15% nedosahuje takové intenzity, aby bylo možné hovořit o tzv. rdousícím efektu zmíněném v nálezu Ústavního soudu sp.zn. Pl.ÚS 29/08.

Pokud žalobce poukazoval na nálezy Ústavního soudu sp.zn. Pl.ÚS 9/95 a nálezy Ústavního soudu č. 503/06, soud k tomu uvádí, že postup správních orgánů obou stupňů v projednávané věci není s těmito nálezy v rozporu, neboť žalobci příspěvek nebyl odňat, nadále mu náleží a je mu vyplácen. Nadto v nálezu sp.zn. IV.ÚS 503/06 Ústavní soud řešil otázku změnu praxe orgánu správy sociálního zabezpečení při výkladu zákona, nikoliv změnu právních předpisů, které v konečném důsledku znamenají změnu výše vypláceného příspěvku.

Ze všech shora uvedených důvodů soud žalobu jako nedůvodnou podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, žalovanému správnímu orgánu, který měl procesní úspěch, však důvodně vynaložené náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 31. března 2014

JUDr. Ivanka Havlíková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Matznerová, DiS.